ב"ה

גליון דצו, שמות

ט"ו טבת תשפ"ה

שמות בני ישראל

מהדורת-בריאה חדשה

ספר שמות הוא כעין "מהדורה חדשה" של ספר בראשית, ספר הבריאה. מדובר בבריאה חדשה, מתוקנת או מתקנת, של הבריאה הראשונה הכללית, שבמדה מסויימת נשתבשה ו"לא מימשה את המצופה ממנה" להיות משכן לבורא במציאות התחתונה. "כל הדורות – החל מאדם הראשון, המשך בדור אנוש וכלה בדור המבול והפַּלָגה – היו מכעיסין ובאים, עד שבא אברהם וקיבל שכר כולם" – בו נאה להתחיל את הבריאה מחדש, בְּמקום ומכח כל הדורות שלפניו (וכבר נרמז שמו בסיפור (השניי) של מעשה בראשית – "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" – באברהם).

אברהם קרוי לפיכך (ביהושע יד,טו) "האדם הגדול בענקים" (וכך במספר, אברהם עולה ברא-אדם), אבל עיקר צורת אדם נשתמרה ביעקב-איש-תם שלא פגם בבריתו כלל, "מטתו שלימה" ללא פסולת (ואף הוא פודה-מברר את אברהם, כפי שלמדו רבותינו מן המקרא), ויופיו, כדברי רז"ל, מעין יופיו של אדם הראשון קודם החטא. מתוך בני יעקב, יוסף הצדיק שומר הברית הוא הקרוי אדם (כאמור בתהלים עח,ס לגבי משכן-שילה-שבחלקו, "אהל שיכן באדם", ומכאן למדו רבותינו (בסִפרי-בהעלותך) שה"טמאים לנפש אדם" נושאי ארונו של יוסף היו).

יעקב לא מת

משום כך אמרו: יעקב לא מת (אותיות אמת ליעקב!), כאדם הראשון בטרם "עבר ברית" (ראו הושע ו,ז) ונגזרה עליו מיתה, אשר אז אמור היה להיות "יחיד בתחתונים" ולייצג למטה את "א-להים חיים ומלך עולם" (וכידוע ש"אמת ה' לעולם" מקביל ל"חיים עד העולם" והיפוכם שקר ומות, כבחירה הראשונה שמטרם טוב ורע, ודי למבין). משום כך "יעקב לבדו" – כנגד "ונשגב ה' לבדו", וכדברי רבותינו על פסוק "ויקרא לו א-ל א-להי ישראל", שה' אלקי ישראל, קָרָאוֹ ליעקב בשמו שלו: "א-ל"!, כי-כן "א-ל חי בקרבו" תדיר, "ה' נצב עליו" ממש, בהקיצו ובשנתו, בחייו ובתר-חייו, ו"רועה אותו מעודו ועד היום הזה" – עד ימינו שלנו, בזרעו-זרע ישראל אשר הוא חי בתוכם ממש (ראו בגליון הקודם), ומה נורא הגילוי הזה! [וגם יוסף "הצדיק החי" (צ' היא האות החי באלף-בית!), במדה מסויימת עודנו חי בתוך כל שומרי הברית, ואכמ"ל].

הקבלת "שמות" לבראשית

מצרים "גן ה'" (בראשית יג,י) הריהי "גן עדן (במרכאות כפולות ומכופלות) של שוטים"-עבדים, ומשם יוצאים-מגורשים ישראל "בששון ברנה" (תהלים קה,מג) מתחת יד פרעה-הנחש, לקבל תורה שהיא חיי-עולם; ו"בשכר נשים צדקניות – שבראשן שפרה ופועה, יוכבד ומרים – נגאלו אבותינו ממצרים" לעומת חוה שקלקלה; משה שהיה במבול ("בשגם זה משה" – גם במספר – כדברי רבותינו), נמשה מן המים ומסכים להשתלח ולגאול, ושבעים נפש יוצאי ירך יעקב, עומדים כנגד שבעים אומות שנפוצו ונבללה שפתם בפַּלגה (ובהמשך גם את שמם איבדו, כדברי חכמים ש"כבר בא סנחריב ובלבל את כל האומות").

ב״ה

בפרשת בראשית האדם קורא שמות, "שם המין" לכל בעלי החיים, אבל השמות הפרטיים (מלבד אלו של אבות הדורות) טושטשו ונתבלבלו ונשתקעו כאמור, אך "שמות בני ישראל" בהם פותח ספר שמות, מאירים ומזהירים, שכן "ישראל" הוא השם הניתן מאת הקב"ה בכבודו, ה"מונה מספר לכוכבים" (- כל בני ישראל שנמשלו לכוכבים) ו"לכולם בשם יקרא" ו"איש לא נעדר" (וגם ביעקב נאמר "ויקרא שמו יעקב" – הקב"ה, כדברי רבותינו). [ונכון לומר בדרך אפשר, שאם מצרים מייצגת את התרבות כולה, הרי ישראל שכתוב בהם "ותמלא הארץ אותם", ממלאים את העולם כולו, כי גם הללו שנותרו ונטמעו במצרים ובשאר האומות במשך הדורות, כלולים במדה מסויימת ביעקב שמטתו שלימה, ועתידים האובדים והנדחים להתגלות ולבוא להר הקדש. וכשאמרו חכמים ש"לא מת יעקב עד שראה ששים ריבוא מבניו", ניתן לפרש (גם) כלפי הללו שבהמשך נתבוללו במצרים (כי ששים ריבוא היוצאים, רוב-רובם לא נולדו כמובן בחיי יעקב), שגם אותם "ראה" יעקב וזרע בהם את חיותו, ואכמ"ל].

שם לשון מלבוש

השם שבו פותח ספר שמות, הוא העיקר והמהות – "שמא מילתא הוא" – אבל, כדברי חכמים, נגאלו אבותינו ממצרים בשכר שלא שינו את שמם, לשונם ומלבושם – בראשי התיבות שלם. הווי אומר מכח "יעקב שלם" הכתוב בו בהפרדו מעשו [ושָם פירשו חכמים: שלם בגופו, בממונו ובתורתו, ומסתבר שהם (גם) כנגד ומכח שלשת האבות הכלולים ביעקב, וכנגד בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך, ושלשת העמודים תורה עבודה וגמילות חסדים, וכנגדם גם השם הלשון והמלבוש, והמשכיל יבין וישתדל להקביל את השלישיות הללו לפרטיהן, ויתכנו בזה דרכים שונות]. ויושם לב שאות ה-ש' משותפת לכל השלישיה הזו (ובה עצמה ישנם שלשה ראשים!), כאשר בשם היא הראשונה והעיקרית, וכידוע (בסוד "א'מ'ש' שבספר יצירה) שהיא מייצגת את האש. לענייננו: אש סיני שהיא המקור הראשון (ואילו המלבוש-הבגד מתקשר ליוסף הנתפס בבגדו, כי עניינו התוספת - התרגום ללשון הגויים ומונחיהם וההופעה-החוצה).

[וראו בגליון הקודם אודות חיבור יעקב וישראל, שהוא עצמו חיבור יוסף ויהודה לעץ אחד, שעניינם הפנימי הוא הכושר להישמר ולהחזיק בחיים ככל האפשר, כיוסף (ובנימין), ביחד עם הכושר להתחַיות ולקום מן המיתה-הנפילה כיהודה ודוד – שתי סגולות הפכיות שחיבורם יחד הוא הוא סוד חיי עולם המבוקשים, סוד "תשובת הצדיקים" שהוא ענינו של משיח (בן-יוסף הכלול בבן-דוד) ככתוב בזוהר, וסוד "מה יעשה אדם ויחיה – ימית עצמו" (תמיד לב). וכעת נוסיף רמז: יעקב-שראל (כאשר ה-י' שבראש משותפת לשני השמות ומחברת אותם), עולה תשובה!].

והן אנו עתה –

במדינת ישראל דהאידנא, שנקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו בארץ ישראל ושמו להם ראש אחד, והרי זה מצב פוטנציאלי מובהק לחזון (וניבוי והנבת-הנבָּעת) אחרית הימים שנסתם גם מיעקב, וכמוסבר בגליון 155, נראה שכאז כן עתה תלויה הגאולה בשימור השלישיה הזו: שם לשון ומלבוש.

והנה זכינו – ואל יהא הדבר קל בעינינו! – שהמדינה קרויה בשם "ישראל" וכך היא נודעת בגויים. גם הלשון הרשמית במדינה היא לשון הקדש, לשון עברי שדברו בה אבותינו (וגם אם נתערבו ומתערבים בה אלמנטים מבחוץ, הן כך דרך וטבע הלשון, וכמצוי לרוב בלשון חכמים ואף במקרא כידוע). אמנם בתחום המלבוש היהודי המיוחד, נדרש מאמץ אקטיבי לתיקון ושימור. כמחצית מיהודי הארץ עדיין אינם חובשי כיפה, אך כמדומה שניתן בדרכי נועם "למכור" ולהסביר לרוב הציבור את החשיבות (הלאומית!) שיש בכך, בארץ כמו בחו"ל (אשר שם לעתים זהו האלמנט העיקרי לציון היהודיות, כאשר השפה והשם נעלמים כמעט, ונדרשת לגביו בימים טרופים אלו, מסירות נפש מסויימת, והנה לנו סיבה נוספת לחבישת כיפה בארץ – להזדהות עם אחינו שבגולה!)

אבל גם (ואולי בעיקר!) הציצית והתפלין (שגם הם מלבוש כידוע בדברי חז"ל), הם המלבוש היהודי המובהק, ומתקשר בפרט ליעקב שעסק בצאן (-משל עיקרי לנפשות ישראל כידוע) העטופות והמקושרות ככתוב (וכנדרש בזוהר). גם כאן נראה (מתוך מה שקורה בימים אלו) שלא רחוק מן הדעת להנחיל את לבושי-המצוות הללו לרוב הציבור היהודי ולעשותם "טבעיים" – שוים לכל נפש ומחזקים את הזהות הלאומית.

ב"ה

"רגל רביעי במרכבה"

אבל ישנו עוד דבר (רביעי, כנגד דוד שהוא כידוע "רגל רביעי" למרכבת הקדושה בת שלשת הרגליים-הגלגלים-האבות) שבזכותו נגאלו אבותינו ממצרים: שלא היו ביניהן דילטורים – בוגדים-מלשינים על אחיהם. גם אם נהגו עַם-בני-ישראל אשר במצרים כמנהג המצרים, ואפילו עבדו עבודה זרה כמתואר בדברי יחזקאל (ט"ו), כל שכן הללו שנותרו שמה ולא יצאו, מכל מקום שימרו כולם את הנאמנות לאחיהם בני אומתם ונזהרו מלהוציא דבתם רעה (ענין זה מתאים לדוד ה"לאומן המובהק" היוצא חוצץ כנגד הגויים, רודף אויביו ולא שב עד כלותם, ומקנא על חילול השם בפי גוליית).

עניין זה יכול כמדומה לבוא על תיקונו במדינה של היום, באמצעות חוק פשוט המוציא מחוץ לחוק את עיתון הארץ שהוא כנראה המוקד העיקרי המגבש את כל הדילטוריא הקשה על מדינת ישראל, יהודיותה וציוניותה, צדקתה ומוסריותה, ומייצא לגויים (הניזונים כמעט רק מן ממנו, מן המהדורה האנגלית שלו) אנטישמיות מגעילה ושקרית בכמויות מסחריות. יש להבהיר לכל שמדובר (גם מבחינת מקורותיו הכלכליים) בעיתון גרמני למהדרין, גלגול של "שטירמר" הנודע לשימצה, וכל הצוֵרך אותו ומתחנך על ברכיו (- שכבה דקיקה למדי, אבל אליטיסטית כידוע), טמטומו בראשו ואין לו חלק ונחלה בישראל ובא-להיו ולא שם ושארית בקהל הקדש ובתקוות גאולתו, וכך תחל להשתחרר גם רוב התקשורת של היום מן הכפיפות המנטאלית שלה לרוחו הזרה של הארץ, וישתחררו המנהיגים המסכנים שלנו מן הדורסנות המסיבית המופעלת עליהם מכל פינה, ויחזרו אל השפיות היהודית הטבעית שפניה לגאולה (מה שכמובן ייטיב גם עם הגויים שיחדלו ליישר-ראש עם המסרים המעוותים מבית המדרש הנאלח הזה, וממילא גם הלחצים הבינלאומיים יתמעטו-עד-יחדלו).

ובהמשך לכך – טיפול יסודי במערכת המשפט (גם היא חניכת "הארץ" ברובה, ורבים ממייסדיה הראשונים רכשו את השכלתם בגרמניה וספיחיה), שרואה מתפקידה העיקרי להזכיר ל"ילידים" שהמדינה ככל המדינות היא – ולעולם תהיה – מדינת כל אזרחיה בשוה, וכלל "אין חיה כזאת" מדינה יהודית-לאומית, בניגוד גמור לכתוב ומפורש בתורה, ולחקוק בלב רוב-ככל אישי ישראל.

ובהמשך, ואולי זה שרש הרעה, נטילת זכות הבחירה-וההיבחרות האזרחית מתושבי הארץ שאינן יהודים, כמשפט התורה – מה שיועיל ללא ספק לניטרול החשדנות (המוצדקת!) כלפיהם שברצונם לרשת אותנו, וממילא להטבה-באין-ערוך של שיוויונם הסוציאלי באהבה ובחביבות, עד כדי גרות-צדק והשתלבות גמורה ברקמה הישראלית, וכפי שהטעמנו היטב בהזדמנויות אחרות בעלונים אלו, ולא כעת המקום להאריך בזה.

שבת שלום ומבורך!